СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЦИФРОВОЇ ДЕРЖАВИ»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Назва кафедри	Кафедра права та публічного управління
Мова викладання	Українська
Керівник/автор курсу	**Воробйов Сергій Валерійович,** кандидат наук державного управління, доцент кафедри права та публічного управління
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/fakultety/fe/ppu/sklad/
Контактна інформа-ціякерівника курсу (e-mail)	E-mail: SVorobyov@nasoa.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних та семінарських занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
Обсяг:	Денна форма навчання					
	4	120	20	22	78	Залік
	Заочна форма навчання					
	4	120	2	4	114	Залік

Опис дисципліни	**Навчальна дисципліна «Правові засади цифрової держави»** є вибірковою компонентою навчального плану. Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію. **Мета вивчення навчальної дисципліни** полягає у формуванні сучасних знань у студентів щодо теоретичних та методичних положень, організаційних та практичних інструментів в галузі права в умовах цифрової трансформації держави і суспільства, практичного викладу та правильного методичного застосування набутих умінь і навичок. **Завдання вивчення навчальної дисципліни:** Одержання знань щодо теоретичних та прикладних засад функціонування правових механізмів держави в умовах цифровізації, основних моделей і напрямів їх використання в управлінській діяльності (освіта, культура, охорона здоров'я, туризм, містобудування тощо), форм і методів інтеграції цифрових технологій в діяльність органів публічної влади, а також проблематики правового регулювання державно-управлінських процесів в умовах цифрової трансформації та євроінтеграції. **Формат проведення дисципліни:** лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Професійні компетентності	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен ***знати:*** - теоретичні та методологічні засади розв'язання дослідницьких та інноваційних завдань у сфері права в сучасних умовах цифрового розвитку

	держави та суспільства; - принципи адаптації до нових ситуацій та особливості їх застосування у професійній правничій діяльності в умовах цифрової трансформації; - методи генерування нових ідей, розвитку креативного мислення та їх використання для вирішення правових проблем із застосуванням сучасних цифрових технологій; - основні підходи до розроблення проєктів та управління ними у сфері правничої діяльності з урахуванням процесів цифрового розвитку держави та суспільства; - принципи верховенства права та особливості їх застосування для розв'язання складних правових задач, зокрема в умовах правової невизначеності, спричиненої цифровими трансформаціями; - засади міждисциплінарного підходу до оцінювання правових явищ і здійснення правозастосовної діяльності в умовах цифровізації суспільних відносин; - принципи системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також особливості практики їх застосування з урахуванням цифрового розвитку держави та суспільства.
Програмні результати навчання	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен ***вміти:*** - здійснювати збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів із різних джерел, зокрема наукової та професійної літератури, баз даних, цифрових, статистичних, текстових та інших інформаційних ресурсів, перевіряти їх достовірність із використанням сучасних методів дослідження; - оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати й використовувати інформацію для проведення наукових досліджень і здійснення практичної діяльності в умовах цифрового розвитку держави та суспільства; - генерувати нові ідеї та застосовувати сучасні цифрові технології у процесі надання правничих послуг; - аналізувати й оцінювати практику застосування окремих правових інститутів з урахуванням впливу цифрових технологій на правове регулювання та суспільні відносини; - інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні завдання правозастосування в різних сферах професійної діяльності з урахуванням сучасних тенденцій цифрового розвитку держави та суспільства.
Програма навчальної дисципліни	**Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи функціонування держави в умовах цифрових трансформацій.** Тема 1. Концептуальні засади функціонування цифрової держави. Поняття та сутність цифрової трансформації. Основні характеристики цифрового врядування. Принципи та моделі цифрової взаємодії держави і суспільства. Трансформація публічного управління під впливом цифрових технологій. Тема 2. Методологічні засади правового забезпечення цифрових трансформацій. Підходи до формування правових механізмів цифрового розвитку. Принципи належного регулювання цифрових відносин. Управління нормативними та інституційними змінами. Оцінювання ефективності правового регулювання процесів цифровізації. Тема 3. Нормативно-правове та інституційне забезпечення цифрової трансформації. Державна політика у сфері цифрового розвитку. Система нормативно-правового регулювання цифровізації публічного управління. Інституційні засади впровадження електронного урядування та цифрових послуг. Правові та етичні аспекти використання цифрових технологій. Тема 4. Особливості регулювання публічно-правових відносин в сучасних умовах цифровізації. Теоретичні засади правового забезпечення цифрової взаємодії. Суб'єкти та об'єкти цифрових правовідносин. Електронні канали

	взаємодії органів публічної влади, громадян, бізнесу та інститутів громадянського суспільства. **Змістовний модуль 2. Прикладні аспекти цифрового розвитку держави і суспільства.** Тема 5. Електронні публічні послуги та цифрова взаємодія з громадянами. Організація надання публічних послуг в електронній формі. Цифрова ідентифікація та доступ до державних сервісів. Електронні звернення, петиції та консультації. Практичні інструменти цифрової участі громадян у публічному управлінні. Тема 6. Цифрові інструменти та платформи у діяльності органів публічної влади. Електронний документообіг та цифрові адміністративні процеси. Державні інформаційні системи та реєстри. Цифрові платформи публічного управління. Автоматизація управлінських процесів та використання даних для прийняття рішень. Тема 7. Цифровий розвиток територіальних громад. Цифрові сервіси та інструменти місцевого самоврядування. Використання відкритих даних у розвитку територій. Електронна участь мешканців та цифрові механізми громадської взаємодії. Цифрове планування і моніторинг розвитку територіальних громад. Тема 8. Міжнародні практики цифрового врядування. Моделі цифрової трансформації у зарубіжних країнах. Практика країн Європейського Союзу щодо розвитку електронних послуг та цифрової участі. Міждержавна взаємодія у сфері цифрового розвитку. Адаптація міжнародних практик до умов України. Тема 9. Сучасні технології та перспективи цифрової трансформації публічного управління. Застосування штучного інтелекту, великих даних, Інтернету речей та цифрових двійників у публічному управлінні. Автоматизоване прийняття управлінських рішень. Кібербезпека та захист персональних даних у цифровому середовищі. Основні напрями подальшого розвитку цифрових сервісів і управлінських технологій.
Методи навчання	Підчас проведення лекцій застосовуються такі методи навчання: презентації у програмі Microsoft Office Power Point, пояснення, обговорення теоретичних питань, дискусії, ілюстративно-роздатковий матеріал. Під час практичних (семінарських) занять застосовуються такі методи навчання: доповіді, письмове виконання практичних занять, ситуаційні завдання, кейси, методи «мозкового штурму», дослідницькі методи.
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери, професійні маркетингові інформаційні ресурси, спеціалізоване програмне та апаратне забезпечення. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи MicrosoftTeems та Moodle для дистанційного навчання.
Політики навчальної дисципліни	***Політика щодо академічної доброчесності.*** Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОА є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 26 червня 2026 р., протокол № 15. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОА та Положення про академічну доброчесність НАСОА у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.4.17.2 Положення про академічну доброчесність НАСОА.

	Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. ***Політика щодо перескладання.*** Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії. ***Політика щодо оскарження результатів оцінювання.*** Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 25 травня 2020 р., протокол № 8 (зі змінами та доповненнями: протокол №10 від 08 травня 2025 р., протокол №4 від 4 листопада 2025 р.).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Мороз В.В., Воробйов С.В. Розвиток правової культури громадян у сфері охорони довкілля з використанням інструментів цифрового врядування / В.В. Мороз С.В. Воробйов // Вісник післядипломної освіти. Серія «Соціальні та поведінкові науки». - Вип. 23 (52). – 2023 рік. https://doi.org/10.58442/2522-9931-2023-23(52)-149-166

2. Воробйов С. В., Резніченко Д.М. Модернізація дипломатичної служби: проєктний підхід у контексті цифрової трансформації публічного управління. Наук.фах.вид. з держ.упр.: Інвестиції: практика та досвід. 2025. № 14/2025. С. 285-291. Avaliable at https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.14.285

3. Мхуріро О.Т., Воробйов С.В.Концептуальні засади модернізації публічної дипломатії в умовах цифрової трансформації міжнародних відносин. Вісник післядипломної освіти: збірник наукових праць, Серія «Соціальні та поведінкові науки, Управління та адміністрування», Вип. 33(62), Категорія «Б», доступно https://doi.org/10.58442/3041-1858-2025-33(62)

4. Воробйов С. В. Технологія VR Bridge® як механізм забезпечення діяльності міжнародних наукових амбасадорів в сучасних умовах цифрового розвитку публічної дипломатії. Статистика України. 2026. № 2. С. 106–115. Doi: 10.31767/su.2(113)2026.02.10

5. Vorobiov S. V., Mhuriro O. T., Conceptual foundations of the evolutionary development of digital diplomacy. Актуальні проблеми економіки, фінансів, обліку та управління в Україні та світі: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції, ЦФЕНД, (Кропивницький, 28 червня 2025 р.), 2025. С.42

6. Vorobiov S. V., Mhuriro O. T. Theoretical models of interaction in the field of foreign relations with the use of digital technologies. 4 Міжнародна науково-практична конференція «New Horizons in Scientific Research: Challenges and Solutions», European Open Science Space, (Марсель, Франція 30 червня 2025 року), 2025. С.82 Avaliable at https://doi.org/10.70286/eoss-30.06.2025

7. Vorobiov S. V., Mhuriro O. T., Management of digital public diplomacy projects: Ukraine's experience for African countries. Матеріали LVIII Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку» (м. Ловеч, Болгарія, 07 липня 2025 р.), 2025. С.11

8. Лазоренко Л.В. Воробйов С.В. Соціальна відповідальність публічних установ / Л.В. Лазоренко С.В. Воробйов // Статистика України. - Том 102 Вип. № 3-4 (2023). С. 120-127 Doi: 10.31767/su.3-4(102-103)2023.03-04.10

9. Воробйов С.В. Зайцев Ю.Ю. Особливості цивільно-правового захисту честі, гідності та ділової репутації природоохоронців в сучасних умовах цифрового розвитку суспільства / С.В. Воробйов Ю.Ю. Зайцев // Модернізація вітчизняної правової системи в умовах світової інтеграції

: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м.Кропивницький, 22-23 березня 2023р. / за заг. ред. О.Р. Антонова, С.І. Москаленко. Кропивницький : ЛА НАУ, 2023. - 351 с.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю студент отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то студент вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Цифровий розвиток та електронна демократія» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях	Від 0 до 4 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 12 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 10 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимальна оцінка – 30 балів
Заочна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях	-
КОНТРОЛЬНА РОБОТА ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	Комплексна практична робота	Від 0 до 70
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимальна оцінка – 30 балів

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка в балах**	**Оцінка за шкалою ECTS**	
Залік		**Оцінка**	**Пояснення**
Зараховано	**90-100**	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються

	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв’язків з іншими дисциплінами.
Незараховано	**35-59**	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні.Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов’язковий повторний курс

Розглянуті та затверджені на кафедрі права та публічного управління, протокол № 1 від 28.06.2026 р.